

Besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 48 van de Wet toezicht trustkantoren 2018 aan Lewben Netherlands B.V.

Datum

19 januari 2023

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) BESLUIT het volgende.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

DNB legt aan Lewben Netherlands B.V. (Lewben), gevestigd op de Herengracht 493, 1017 BT in Amsterdam, een bestuurlijke boete op als bedoeld in artikel 48, tweede lid, onder a, van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018). Deze bestuurlijke boete wordt aan Lewben opgelegd voor overtreding van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Besluit toezicht trustkantoren 2018 (Btt 2018) omdat Lewben in de periode van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 geen audits heeft laten uitvoeren.

De bestuurlijke boete bedraagt **EUR 10.000,-**.

De bestuurlijke boete dient betaald te worden binnen de in artikel 4:87, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) voorgeschreven termijn van zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [VERTROUWELIJK] ten name van De Nederlandsche Bank N.V., onder vermelding van factuurnummer [VERTROUWELIJK].

Aan dit besluit liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

A. Wettelijk kader

1. Het relevante wettelijk kader is opgenomen in **bijlage 1**. Deze bijlage maakt deel uit van dit besluit.

B. Onderzoek van DNB

Aanleiding en verloop onderzoek

2. Bij e-mail van 5 juli 2021 heeft DNB aangekondigd dat zij een onderzoek bij Lewben zou gaan verrichten, omdat Lewben ten minste drie jaar niet door DNB was onderzocht in het kader van een regulier of thematisch toezichtonderzoek. Het onderzoek zou zich onder meer gaan richten op de auditfunctie. Het onderzoek zou bestaan uit een analyse en beoordeling van relevante (beleid)stukken. Ter voorbereiding op dit onderzoek heeft DNB Lewben bij deze e-mail verzocht om uiterlijk 16 juli 2021 de volgende stukken ten aanzien van de auditfunctie met DNB te delen:
  - de naam van de verantwoordelijk beleidsbepaler voor de auditfunctie;
  - het audit charter;
  - het auditplan 2021 (en verder);
  - (concept-)auditrapportages over de jaren 2019 en 2020;
  - managementresponses op de auditrapportages over de jaren 2019 en 2020; en
  - eventuele actieplannen naar aanleiding van de auditrapportages over de jaren 2019 en 2020.
3. Op 16 juli 2021 heeft Lewben via ShareFile de volgende stukken met DNB gedeeld:

Pagina

1 van 15

- het audit charter van 16 juli 2021 van [VERTROUWELIJK]; en
- het auditrapport van 10 oktober 2019 van [VERTROUWELIJK] over het jaar 2018¹.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

4. Bij e-mail van 20 juli 2021 heeft DNB vastgesteld dat Lewben een aantal van de onder randnummer 2 opgenoemde stukken niet heeft verstrekt. Dit betrof ten aanzien van de auditfunctie:
- (concept-)auditrapportages over de jaren 2019 en 2020; en
  - managementresponses op de auditrapportages over de jaren 2019 en 2020.

Bij deze e-mail heeft DNB Lewben verzocht deze stukken uiterlijk 26 juli 2021 via ShareFile met DNB te delen.

5. Bij e-mail van 23 juli 2021 heeft Lewben gereageerd dat zij de auditrapportages over de jaren 2019 en 2020 nog niet met DNB kan delen "daar de audit voor 2019/2020 nog niet heeft plaatsgevonden". Hierbij heeft Lewben opgemerkt dat het auditbezoek staat gepland voor 16 en 17 augustus 2021 en dat zij zich realiseert dat dit te laat is. Bij deze e-mail heeft Lewben hiervoor de volgende toelichting gegeven:

"[...], heeft voornamelijk te maken met het feit dat onze compliance functie door collega's van ons hoofdkantoor in Litouwen wordt ingevuld. Wij wilden graag dat zij bij het auditbezoek fysiek aanwezig waren, door de pandemie bleek dit uiteindelijk maandenlang onmogelijk. Voor de goede orde, afspraak voor augustus is al enige tijd geleden gemaakt, voordat u uw onderzoek aankondigde."

6. Vervolgens heeft DNB bij e-mail van 26 juli 2021 vastgesteld dat Lewben – met inachtneming van de onder randnummer 5 beschreven toelichting – aan de informatie-uitvraag van DNB heeft voldaan.
7. Bij brief van 2 september 2021 heeft DNB haar onderzoeksbevindingen aan Lewben teruggekoppeld.² Bij deze brief heeft DNB benadrukt dat zij verwacht dat Lewben de door DNB in haar brief geconstateerde tekortkomingen herstelt. Daarnaast heeft DNB aangegeven dat het onderzoek met deze terugkoppeling is afgerond, maar dat DNB – gelet op de onderzoeksbevindingen – aanvullend onderzoek overweegt.
8. Bij e-mail van 27 januari 2022 heeft DNB Lewben vervolgens verzocht om de volgende stukken ten aanzien van de auditfunctie op uiterlijk 14 februari 2022 met DNB te delen:
- het (concept-)rapport van het auditbezoek van 16 en 17 augustus 2021;
  - de reactie die Lewben aan de auditor verstrekt heeft naar aanleiding van het conceptrapport van bevindingen; en
  - de onderbouwing en/of vastlegging waaruit blijkt dat Lewben reeds voor aankondiging van het onderzoek van DNB een afspraak met de auditor had gemaakt voor het auditbezoek.

¹ In dat auditrapport is opgenomen dat de definitieve versie van het auditrapport op 24 juli 2019 is opgeleverd.

² Kenmerk [VERTROUWELIJK].

Daarnaast heeft DNB Lewben bij deze e-mail gevraagd waarom de oplevering van het definitieve auditrapport³ op 24 juli 2019 van het auditbezoek van 16 en 17 april 2018 vijftien maanden in beslag heeft genomen.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

9. Bij e-mail van 10 februari 2022 heeft Lewben allereerst bevestigd dat de audit inmiddels heeft plaatsgevonden. Daarnaast heeft Lewben bij deze e-mail het (concept-)rapport van een auditbezoek van 7 tot en met 10 september 2021 aangehecht waarin het commentaar van het management is opgenomen. Ook heeft Lewben een e-mailwisseling aangehecht van 4 en 26 januari 2022 waarbij Lewben [VERTROUWELIJK] heeft gevraagd wat de status van het auditrapport is. Verder heeft Lewben een e-mailwisseling van 4 juni 2021 aangehecht waaruit blijkt dat Lewben de afspraak met [VERTROUWELIJK] voor het auditbezoek van 16 en 17 augustus 2021 had gemaakt vóór aankondiging van het onderzoek van DNB van 5 juli 2021. Tot slot heeft Lewben op de vraag van DNB als beschreven onder randnummer 8 als volgt gereageerd:

"Om eerlijk te zijn weten wij dit niet meer, daar was in ieder geval geen specifieke aanleiding voor. Dit hebben wij gisteren ook met de auditor besproken en ook die wist zich niet meer te herinneren waarom oplevering indertijd zolang op zich heeft laten wachten."

10. Bij brief van 1 april 2022 heeft DNB Lewben in kennis gesteld van het voornemen om aan Lewben een aanwijzing te geven voor overtredingen van de Wtt 2018 in combinatie met het Btt 2018 als stok achter de deur om zo snel mogelijk duurzaam herstel te bewerkstelligen.⁴ Bij deze brief heeft DNB – onder meer – vastgesteld dat Lewben in (en over) de jaren 2019 en 2020 geen audits heeft laten uitvoeren.
11. Bij e-mail van 22 april 2022 heeft DNB een schriftelijke zienswijze van Lewben op de voorgenomen aanwijzing ontvangen. In haar schriftelijke zienswijze heeft Lewben ten aanzien van de audit over het jaar 2020 het volgende opgenomen:

"In de toekomst zullen we ervoor zorgen dat we onze verplichte jaarlijkse audit op tijd plannen. Dat dit voor 2020 niet het geval was, had meerdere redenen; verloop in compliance-personeel, Corona-pandemie waardoor onze compliance-medewerkers niet naar ons kantoor konden reizen, enige vertraging van onze kant maar ook van de auditor. We realiseren ons dat dit allemaal geen valide excuus is, maar we willen het toch even noemen om wat achtergrondinformatie te geven."

12. Bij besluit van 3 mei 2022 heeft DNB een aanwijzing aan Lewben gegeven.⁵ Bij dit besluit heeft DNB overwogen dat de zienswijze van Lewben DNB geen aanleiding heeft gegeven tot het aanpassen van de bevindingen ten aanzien van het in (en over) 2019 en 2020 niet laten uitvoeren van de jaarlijkse audit. Verder heeft DNB bij dat besluit opgemerkt dat DNB zich –

³ Dit betreft het auditrapport van 10 oktober 2019.

⁴ Kenmerk [VERTROUWELIJK].

⁵ Kenmerk [VERTROUWELIJK].

gelet op de ernst en omvang van de overtreding – beraadt op de vraag of een boete opportuun en passend zou zijn.

13. Naar aanleiding hiervan heeft DNB op 17 oktober 2022 een boeterapport opgesteld.⁶

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Resultaten onderzoek

14. Uit het onderzoek van DNB, het handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) en de door Lewben verstrekte gegevens, blijkt het volgende.

Algemeen

15. Lewben is een besloten vennootschap, die is opgericht op 25 september 2014. Lewben is statutair gevestigd op de Herengracht 493, 1017 BT in Amsterdam. Enig aandeelhouder van Lewben is [VERTROUWELIJK], gevestigd op [VERTROUWELIJK], Litouwen. Lewben staat sinds 26 september 2014 ingeschreven in het handelsregister van de KvK onder KvK-nummer 61537608.
16. Bestuurder van Lewben is [VERTROUWELIJK] (sinds [VERTROUWELIJK]).
17. Lewben beschikt sinds 13 februari 2017 over een door DNB verleende vergunning voor het verlenen van trustdiensten vanuit een vestiging in Nederland als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wtt 2018.⁷ Lewben is daarmee een trustkantoor als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wtt 2018.
18. De omzet over 2021 van Lewben bedroeg volgens de Integriteitsrisico rapportage (IRAP-vragenlijst) van DNB met peildatum 31 december 2021 EUR [VERTROUWELIJK].

Auditfunctie

19. Tijdens het onderzoek van DNB heeft Lewben in eerste instantie op 16 juli 2021 enkel het auditrapport van 10 oktober 2019 over het jaar 2018 (en het Audit Charter) met DNB gedeeld. Deze audit heeft [VERTROUWELIJK] op 16 en 17 april 2018 uitgevoerd en ziet op de periode van januari 2017 tot en met mei 2018.
20. Hoewel Lewben bij haar e-mail van 23 juli 2021 de indruk wekt dat het geplande auditbezoek van 16 en 17 augustus 2021 (waar zij in die e-mail naar verwijst) (mede) betrekking heeft op de jaren 2019 en 2020, heeft Lewben vervolgens geen auditrapport(en) over deze jaren aan DNB verstrekt.
21. Op het verzoek van DNB van 27 januari 2022 om het auditrapport dat is opgesteld naar aanleiding van het auditbezoek van 16 en 17 augustus 2022 met DNB te delen, heeft Lewben (enkel) het auditrapport van 10 februari 2022 over het jaar 2021 met DNB gedeeld. Dat auditrapport ziet op een

⁶ Kenmerk [VERTROUWELIJK].

⁷ Deze vergunning is door DNB op grond van artikel 2, eerste lid, en artikel 4 van de Wet toezicht trustkantoren (Wtt) verleend. Deze vergunning voor het werkzaam zijn als trustkantoor is vervolgens per 1 januari 2019 op grond van artikel 70, eerste lid, van de Wtt 2018 gelijkgesteld met een vergunning als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Wtt 2018.

auditbezoek van 7 tot en met 10 september 2021 (en niet van 16 en 17 augustus 2021). In de titel van dat auditrapport staat "*het auditrapport over het jaar 2021*"⁸. Uit dat auditrapport blijkt echter dat de gecontroleerde periode het tijdvak van januari 2020 tot en met augustus 2021 beslaat.⁹ Uit de door Lewben met DNB gedeelde stukken blijkt verder niet dat Lewben op 16 en 17 augustus 2021 een audit heeft laten uitvoeren. Evenmin blijkt dat bij Lewben over het jaar 2019 op een andere datum een audit is uitgevoerd.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

22. Op basis hiervan stelt DNB ten aanzien van de audits vanaf het jaar 2017 het volgende overzicht vast.

Jaar	Uitvoering audit	Datum definitief auditrapport
Januari 2017 tot en met mei 2018	16 en 17 april 2018	10 oktober 2019
2019	Geen	Geen
Januari 2020 tot september 2021	7 tot en met 10 september 2021	10 februari 2022

Conclusie

23. Gelet op het voorgaande stelt DNB vast dat Lewben vanaf 1 januari 2019 (het moment waarop weer een *jaarlijkse* audit moest worden uitgevoerd) tot 7 september 2021 (de start van de uitvoering van de eerstvolgende audit) geen audits heeft laten uitvoeren.

C. Geconstateerde overtreding

24. Gelet op voormeld onderzoek, in samenhang met het wettelijk kader, constateert DNB het volgende.
25. Op grond van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 dient een trustkantoor met zetel in Nederland er zorg voor te dragen dat op onafhankelijke wijze een auditfunctie wordt uitgeoefend ten aanzien van zijn werkzaamheden. Deze auditfunctie dient de naleving door het trustkantoor van de bij of krachten de Wtt 2018, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet 1977 gestelde regels en de uitoefening van de compliancefunctie te controleren.
26. Gelet op artikel 15, derde lid, van de Wtt 2018 zijn bij het Btt 2018 nadere regels gesteld met betrekking tot de uitoefening van deze auditfunctie. Op grond van artikel 18, eerste lid, van de Btt 2018 dient de auditfunctie ten minste eenmaal per jaar een controle uit te laten voeren.
27. DNB constateert dat Lewben, als trustkantoor gevestigd in Nederland, van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 geen audits heeft laten uitvoeren wat in strijd is met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018. Daarmee heeft Lewben

⁸ Onderstreping DNB.

⁹ Auditrapport over het jaar 2021, p. 8.

artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018 overtreden.

Datum

19 januari 2023

Conclusie

28. Gelet op het onderzoek van DNB, met inachtneming van het wettelijk kader, constateert DNB dat Lewben artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018 heeft overtreden, doordat Lewben in de periode van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 geen audits heeft laten uitvoeren.

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

D. Handhavingsbevoegdheid van DNB

29. Ingevolge artikel 48, tweede lid, onder a, van de Wtt 2018 is DNB bevoegd een bestuurlijke boete op te leggen ter zake van de overtreding van de voorschriften gesteld bij of krachtens artikel 15, tweede en derde lid, van de Wtt 2018.
30. DNB voert vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen.¹⁰ Op grond van dit beleid hanteert DNB het uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend wordt opgetreden tegen geconstateerde overtredingen. Zoals hierna bij de belangenafweging (paragraaf E) wordt toegelicht, zal DNB zich in alle gevallen rekenschap geven van het evenredigheidsbeginsel.

E. Belangenafweging

31. Hieronder overweegt DNB of het opleggen van een bestuurlijke boete vanwege de geconstateerde overtreding passend en geboden is. DNB zal daarbij aldus toetsen of de bestuurlijke boete voor Lewben, gezien de gegeven omstandigheden, niet onredelijk bezwarend is. In dit kader zal DNB een belangafweging maken en boordeelt DNB alle relevante omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van de overtreding en de mate waarin deze aan de overtreder kan worden verweten. Voorts wordt de naar voren gebrachte zienswijze in aanmerking genomen.

Ernst van de overtreding

32. Met betrekking tot de ernst van de overtreding overweegt DNB als volgt. Het doel van de Wtt 2018 is het bevorderen van de integriteit van het financieel stelsel door de trustsector in Nederland te reguleren. Trustkantoren hebben hierbij een poortwachtersfunctie. Zij leveren met hun voorafgaande en doorlopende controles van hun cliënten een belangrijke bijdrage in het tegengaan van witwassen van geld, financieren van terrorisme en handelingen die naar ongeschreven recht of in het maatschappelijke verkeer als onbetamelijk worden beschouwd.¹¹ Om deze poortwachtersfunctie te kunnen vervullen dienen trustkantoren hun bedrijfsvoering zo in te richten dat integriteitrisico's worden signaleerd en kunnen worden beheerst. Om een integere en beheerste bedrijfsvoering van het trustkantoor te kunnen waarborgen, is het van belang dat het

¹⁰ Zie www.dnb.nl voor het 'Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank' gepubliceerd op 2 november 2020 (*Stcrt.* 2020, 56540).

¹¹ Kamerstukken II 2017/18, 34910, nr. 3, p. 6.

trustkantoor een auditfunctie heeft. De auditfunctie dient de naleving van het bij of krachtens de Wtt 2018 bepaalde, alsmede de uitoefening van de compliancefunctie, op onafhankelijke wijze te controleren. Dat geldt in het bijzonder voor het controleren van de werking van de gedragslijnen, procedures en maatregelen om geïdentificeerde integriteitrisico's te beheersen. Indien de auditfunctie hierbij gebreken constateert, dienen deze gemeld te worden, zodat de bestuurders de noodzakelijke wijzigingen kunnen doorvoeren.¹²

33. Doordat Lewben de audits in de periode van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 niet heeft laten uitvoeren, heeft Lewben haar integere en beheerste bedrijfsvoering niet kunnen waarborgen. Hiermee heeft Lewben nagelaten een adequate invulling te geven aan haar poortwachtersfunctie, die ertoe strekt dat trustkantoren voorkomen dat hun dienstverlening wordt gebruikt voor witwassen, financieren van terrorisme, alsmede voor het handelen in strijd met wet- en regelgeving of hetgeen als maatschappelijk onbetamelijk wordt beschouwd. DNB beschouwt de overtreding dan ook als ernstig.

Mate van verwijtbaarheid

34. Met betrekking tot de mate waarin de overtreding aan Lewben kan worden verweten, overweegt DNB als volgt. Lewben is in de periode van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 als trustkantoor op de financiële markten actief geweest zonder de daarvoor geldende wet- en regelgeving in acht te nemen. Daardoor heeft Lewben gedurende deze periode geen zicht gehad op mogelijke betrokkenheid bij het witwassen van geld, het financieren van terrorisme en ander gedrag dat als maatschappelijk onbetamelijk wordt beschouwd. Hierbij merkt DNB op dat van een trustkantoor die in het bezit is van een vergunning als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Wtt 2018, verwacht mag worden dat zij bekend is met de voor haar geldende wet- en regelgeving, waaronder de wettelijke verplichting om ten minste een maal per jaar een audit te laten uitvoeren. Bovendien is door DNB hier extra bekendheid aan gegeven via onder meer de 'Q&A - Inrichting audit functie'¹³ van 27 oktober 2014, het 'DNB beoordelingskader voor de auditfunctie bij trustkantoren' van 25 januari 2017¹⁴ en het 'factsheet Wet toezicht trustkantoren 2018'¹⁵ van 7 oktober 2019.
35. Lewben heeft tijdens het onderzoek van DNB aangegeven dat zij over de jaren 2019 en 2020 nog geen audits had laten uitvoeren. Tijdens en na afloop van dit onderzoek heeft DNB enkel de auditrapporten over de jaren 2018 en 2021 (dat ook ziet op 2020) van Lewben ontvangen, ondanks dat DNB bij e-mails van 5 juli 2021, 20 juli 2021 en 27 januari 2021 expliciet om de (concept-)auditrapportages over de jaren 2019 en 2020 heeft verzocht. Bij e-mail van 23 juli 2021 heeft Lewben bovendien bevestigd dat de audits over de jaren 2019 en 2020 (op dat moment) nog niet waren uitgevoerd. Bij deze e-mail heeft Lewben aangegeven dat dit samenhang met de wens van Lewben dat haar compliancefunctie, gevestigd in Litouwen, fysiek bij de audits aanwezig kon zijn, hetgeen door de

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

¹² Kamerstukken II 2017/18, 34910, nr. 3, p. 44.

¹³ Te raadplegen in het archief van DNB op dnb.archiefweb.eu.

¹⁴ Te raadplegen in het archief van DNB op dnb.archiefweb.eu.

¹⁵ Te raadplegen op de website van DNB via: <https://www.dnb.nl/voor-de-sector/open-boek-toezicht-wet-regelgeving/toezicht-wet-regelgeving/wtt-2018/factsheet-wet-toezicht-trustkantoren-2018/>.

maatregelen rondom COVID-19 niet mogelijk was. Vervolgens heeft Lewben pas van 7 tot 10 september 2022 een audit over het jaar 2020 laten uitvoeren. De audit over het jaar 2019 heeft Lewben echter niet laten uitvoeren. Dit terwijl het aan Lewben, als professionele marktpartij en vergunninghoudend trustkantoor, is om zorg te dragen voor naleving van de voor haar geldende wet- en regelgeving, waaronder de wettelijke verplichting om ten minste een maal per jaar een audit te laten uitvoeren. Dat Lewben aldus heeft nagelaten in de periode van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 geen audits te laten uitvoeren, acht DNB volledig verwijtbaar.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Zienswijze

36. Bij brief van 11 november 2022 heeft DNB Lewben in kennis gesteld van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete wegens de geconstateerde overtreding.¹⁶ Lewben is in de gelegenheid gesteld naar aanleiding hiervan mondeling dan wel schriftelijk op 30 november 2022 een zienswijze naar voren te brengen. Bij e-mail van 25 november 2022 heeft Lewben een beroep op beperkte draagkracht gedaan. Bij e-mail van 28 november 2022 heeft DNB de ontvangst van die e-mail bevestigd en aangegeven dat zij de stukken ter onderbouwing van de draagkracht niet kan openen. Bij e-mail van 28 november 2022 heeft Lewben vervolgens nogmaals de stukken ter onderbouwing van de draagkracht met DNB gedeeld. Op 30 november 2022 heeft Lewben haar zienswijze per e-mail aan DNB kenbaar gemaakt. Vervolgens heeft DNB bij e-mail van 20 december 2022 om een nadere toelichting ten aanzien van het draagkrachtformulier verzocht. Bij e-mail van 28 december 2022 heeft Lewben op dit verzoek gereageerd. Vervolgens heeft Lewben bij e-mail van 3 januari 2023 [VERTROUWELIJK] aan DNB verstrekt.
37. DNB stelt voorop dat Lewben in haar zienswijze heeft aangegeven dat zij niet ontkent dat de audits niet in de jaren 2019 en 2020 zelf hebben plaatsgevonden. Daarmee staat de overtreding van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018 naar het oordeel van DNB vast nu Lewben aldus niet jaarlijks een audit heeft laten uitvoeren.
38. In haar zienswijze heeft Lewben – kort gezegd – betoogd dat de onderhavige overtreding naar haar mening niet ernstig is en dat sprake is van verminderde verwijtbaarheid. Daarnaast is Lewben in haar zienswijze op de gevolgen van een bestuurlijke boete voor het voortbestaan van Lewben ingegaan. DNB zal hierna op de zienswijze van Lewben reageren.

Ernst van de overtreding

39. In haar zienswijze heeft Lewben betoogd dat de onderhavige overtreding niet ernstig is. In dit kader heeft Lewben allereerst aangevoerd dat Lewben wel over een auditfunctie in 2019 en 2020 beschikte en dat zij auditfees heeft betaald, maar dat de auditor ([VERTROUWELIJK]) om motiverende redenen niet in de gelegenheid is geweest om de audits te kunnen uitvoeren. Er was dus geen enkele intentie van Lewben om geen audits te laten uitvoeren, aldus Lewben. Daarbij heeft Lewben opgemerkt dat het

¹⁶ Kenmerk [VERTROUWELIJK]. Deze brief is eveneens per e-mail aan [VERTROUWELIJK] gezonden.

auditrapport over het jaar 2021 van 10 februari 2022 ook op het jaar 2020 ziet. Daarnaast heeft de auditor het auditrapport van 10 februari 2022¹⁷ op 30 november 2022 uitgebreid en aangepast waarmee de gecontroleerde periode het tijdvak van januari 2019 (in plaats van 2020) tot en met augustus 2021 beslaat. Lewben heeft hierbij gesteld dat Lewben in de jaren tussen 2018 en 2021 bovendien grotendeels hetzelfde is gebleven.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

40. DNB verwijst voor haar reactie allereerst naar randnummers 32 en 33 waar DNB op de ernst van de overtreding is ingegaan. Daarnaast merkt DNB hierover het volgende op.
41. Het betoog van Lewben dat zij in de jaren 2019 en 2020 wel over een auditfunctie beschikte en auditfees heeft betaald, maar de audits om 'motiverende redenen' niet door haar auditor zijn uitgevoerd, maakt de overtreding niet minder ernstig. In dit kader stelt DNB voorop dat Lewben in haar zienswijze niet heeft toegelicht om welke 'motiverende redenen' het hier gaat. Evengoed neemt dat niet weg dat Lewben *in* 2019 en 2020 geen audits heeft laten uitvoeren. De wettelijke verplichting om (ten minste) jaarlijks een audit te laten uitvoeren, richt zich op grond van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 tot het trustkantoor zelf (in casu Lewben). Daardoor dient Lewben ervoor zorg te dragen dat een audit (ten minste) jaarlijks wordt uitgevoerd. Dat Lewben de auditfunctie heeft uitbesteed aan [VERTROUWELIJK], maakt niet dat Lewben niet meer verantwoordelijk is voor de naleving van deze wettelijke verplichting.¹⁸ Hierdoor blijft het voor rekening en risico van Lewben dat [VERTROUWELIJK] in 2019 en 2020 geen audits voor Lewben heeft uitgevoerd. Dat Lewben hiervoor wel auditfees heeft betaald, doet daar niet aan af.
42. Het betoog van Lewben dat zij niet de intentie had om geen audits te laten uitvoeren, begrijpt DNB zo dat Lewben aanvoert dat bij haar de opzet ontbrak. Dit doet echter ook niet af aan de ernst van de overtreding. 'Opzet' (of 'intentie') is immers geen vereiste voor overtreding van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018. Dat Lewben naar eigen zeggen niet de 'intentie' dan wel 'opzet' heeft gehad om in 2019 en 2020 geen audits te laten uitvoeren, is daarom niet relevant.
43. Tot slot maakt het betoog van Lewben dat zij inmiddels over de jaren 2019 en 2020 een audit heeft laten uitvoeren en dat zij in de periode van 2018 tot 2021 grotendeels gelijk is gebleven, de overtreding evenmin minder ernstig. Lewben heeft immers *in* de periode van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 geen audits laten uitvoeren, terwijl de wet dit wel vereist. Op grond van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018 is Lewben namelijk niet alleen wettelijk verplicht om een volledige audit *over* 2019 en 2020 te laten uitvoeren, maar ook *in* 2019 en 2020. Zo kan gewaarborgd worden dat periodiek wordt gecontroleerd of de organisatie-inrichting en de processen, procedures en maatregelen van Lewben effectief zijn. Over de bevindingen van deze jaarlijkse audit dient de auditfunctie vervolgens te rapporteren in

¹⁷ Voorheen "auditrapport over het jaar 2021" nu "auditrapport eindigend in het jaar 2021".

¹⁸ Zie artikel 16, eerste lid, van de Wtt 2018 en *Stb.* 2018, 463.

een auditrapport. Het auditrapport dat (eveneens) betrekking heeft op 2020 is echter pas op 10 februari 2022 afgerond, terwijl de audit zelf pas van 7 tot en met 10 september 2021 is uitgevoerd. Vervolgens is pas op 30 november 2022 het jaar 2019 aan dat auditrapport toegevoegd. Wanneer de gestelde audit over 2019 heeft plaatsgevonden, is overigens niet duidelijk. Daarmee heeft Lewben niet aan haar wettelijke verplichting voldaan en kan het betoog van Lewben er niet toe leiden dat DNB van boeteoplegging afziet dan wel tot matiging van het boetebedrag overgaat.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Verwijtbaarheid van de overtreder

44. Daarnaast heeft Lewben in haar zienswijze betoogd dat er naar haar mening sprake is van een verminderde verwijtbaarheid. In dat kader heeft Lewben opnieuw gewezen op het feit dat de compliancefunctie werd ingevuld door collega's in Litouwen, die Lewben fysiek bij het auditbezoek aanwezig wilde hebben. Door COVID-19 bleek dit echter lange tijd onmogelijk, aldus Lewben. Daarnaast heeft Lewben in dat kader op verloop van haar compliance personeel gewezen. Daarbij merkt Lewben op dat zij van mening is dat zij haar tekortkomingen met betrekking tot de audits binnen haar mogelijkheden heeft hersteld en dat er geen onwil was om de audits niet te laten uitvoeren.
45. DNB merkt hierover het volgende op. DNB deelt de mening van Lewben niet dat bovengenoemde omstandigheden tot een verminderde verwijtbaarheid leiden. In dit kader verwijst DNB allereerst naar hetgeen DNB onder randnummers 34 en 35 over de verwijtbaarheid van Lewben uiteen heeft gezet. Verder merkt DNB hierover het volgende op.
46. DNB is zich ervan bewust dat de in 2020 door de overheid afgekondigde maatregelen wegens COVID-19 (en daarmee samenhangende reisbeperkingen) Lewben voor een uitdaging hebben kunnen stellen. Echter, van een vergunninghoudend trustkantoor als Lewben mag worden verwacht dat zij, ook met inachtneming van de maatregelen wegens COVID-19, zich aan de voor haar geldende wet- en regelgeving houdt en maatregelen treft om ervoor te zorgen dat zij aan haar wettelijke verplichtingen kan blijven voldoen. Dat geldt ook voor de wettelijke verplichting tot het ten minste jaarlijks laten uitvoeren van een audit. De situatie van Lewben verschilt hierin immers niet van andere vergunde trustkantoren die ook gedurende deze periode audits hebben moeten laten uitvoeren. Daarbij komt dat de Wtt 2018 noch het Btt 2018 vereisen dat de compliancefunctie fysiek bij de audit aanwezig dient te zijn. Dat Lewben haar collega's uit Litouwen fysiek bij het auditbezoek aanwezig wilde hebben, is dan ook een beleidskeuze van Lewben, die voor rekening en risico van Lewben dient te blijven. Bovendien heeft Lewben niet enkel in 2020 geen audit laten uitvoeren. Ook in 2019 (en daarmee vóór de door de overheid afgekondigde maatregelen wegens COVID-19) is geen audit bij Lewben uitgevoerd.
47. Voor de reactie van DNB op het gebrek aan onwil bij Lewben (wat hier verder ook van zij), verwijst DNB allereerst naar hetgeen zij onder randnummer 42 heeft beschreven. Immers, ook 'onwil' is geen bestanddeel van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 noch van artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018. Daarbij komt dat Lewben in de periode van 1 januari

2019 tot 7 september 2021 geen audits heeft laten uitvoeren, terwijl het niet aannemelijk is dat zij daartoe feitelijk niet in staat was. Dit klemmt temeer voor het jaar 2019 waarin de door de overheid afgekondigde maatregelen wegens COVID-19 (waar Lewben zich op beroept) nog niet van kracht waren. In dit kader (alsmede de reactie van DNB voor de overige overtreden periode) verwijst DNB naar hetgeen zij onder randnummer 46 heeft overwogen.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

48. Ten aanzien van de reactie van DNB op het door Lewben gestelde herstel van de tekortkomingen, verwijst DNB allereerst naar randnummer 43. Aanvullend daarop merkt DNB op dat herstel van onderhavige overtreding niet mogelijk is, doordat Lewben niet jaarlijks een audit heeft laten uitvoeren dan wel heeft uitgevoerd. Het is immers niet meer mogelijk om de audits alsnog in 2019 en 2020 te laten uitvoeren. Desalniettemin waardeert DNB het dat Lewben in 2021 de auditperiode van 1 januari 2020 tot en met augustus 2021 heeft meegenomen en dat Lewben in 2022 de auditwerkzaamheden op de transacties heeft uitgebreid vanaf 1 januari 2019. DNB kan hier echter geen waarde aan toekennen in de zin van een boetematiging. De audit betreft immers een momentopname om inzicht te verkrijgen in de effectiviteit van de organisatie-inrichting en de processen, procedures en maatregelen van Lewben. Die momentopname ontbreekt doordat in de periode van 1 januari 2019 tot 7 september 2021 geen audits bij Lewben zijn uitgevoerd. Uit het aangepaste auditrapport eindigend in het jaar 2021 blijkt dat de audit over het jaar 2019 enkel een uitbreiding van de steekproef op het transactiemonitoringsproces betreft. Deze uitbreiding is te beperkt om algemene conclusies te verbinden aan de status van de organisatie-inrichting en de processen, procedures en maatregelen van Lewben. DNB ziet dan ook op grond van het Algemeen boetetoemingsbeleid DNB¹⁹ (het boetetoemingsbeleid) geen aanleiding om hiervoor van boeteoplegging af te zien of tot matiging van de boetehoogte over te gaan.

Gevolgen van boete voor Lewben

49. Tot slot is Lewben in haar zienswijze ingegaan op de gevolgen die de bestuurlijke boete zal hebben voor het voortbestaan van Lewben. [VERTROUWELIJK]. Lewben heeft in haar zienswijze aangegeven dat een (substantiële) bestuurlijke boete [VERTROUWELIJK].
50. DNB merkt hierover op dat Lewben niet heeft onderbouwd dat en waarom een eventuele (substantiële) bestuurlijke boete [VERTROUWELIJK]. Los hiervan ziet DNB geen aanleiding om vanwege de mogelijke gevolgen voor Lewben af te zien van boeteoplegging. Zoals hiervoor overwogen, heeft Lewben immers naar het oordeel van DNB artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018 overtreden. DNB zal wel bij de beoordeling van de draagkracht van Lewben onder paragraaf F acht slaan op de financiële situatie van Lewben zoals geschetst in haar zienswijze en bij het draagkrachtformulier. In dit kader verwijst DNB naar hetgeen zij onder randnummer 61 ten aanzien van de draagkracht van Lewben heeft overwogen.

¹⁹ Zie www.dnb.nl voor het 'Algemeen boetetoemingsbeleid DNB', gepubliceerd op 11 november 2020 (*Stcrt.* 2020, 63846) 15 april 2022 laatst gewijzigd op 30 maart 2022 (*Stcrt.* 2022, 10423).

Conclusie

51. Gelet op het voorgaande is DNB van oordeel dat de overtreding correct is vastgesteld en dat het opleggen van een bestuurlijke boete wegens deze overtreding passend en geboden is. DNB acht geen feiten of omstandigheden aanwezig die aanleiding geven om van boeteoplegging af te zien. DNB ziet wel aanleiding om op grond van de draagkracht van Lewben het boetebedrag te matigen. In dit kader verwijst DNB naar randnummer 61.

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

F. Hoogte bestuurlijke boete

52. Bij het bepalen van de hoogte van een bestuurlijke boete neemt DNB artikel 49 van de Wtt 2018, het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs), de artikelen 3:4 en 5:46 van de Awb en het boetetoemingsbeleid in acht.
53. De overtreding van artikel 15 van de Wtt 2018 is ingevolge artikel 49 van de Wtt 2018 beboetbaar met een boete uit categorie 2. Voor boetecategorie 2 geldt een basisbedrag van EUR 500.000,- met een minimumbedrag van EUR 0,- en een maximumbedrag van EUR 1.000.000,-.
54. DNB stelt de hoogte van de bestuurlijke boete vast aan de hand van het stappenplan als bedoeld in artikel 3 van het boetetoemingsbeleid (het stappenplan). Het basisbedrag van EUR 500.000,- vormt op basis van stap 1 van het stappenplan het uitgangspunt bij het vaststellen van het boetebedrag.
55. Zoals DNB onder randnummers 32 tot en met 35 heeft overwogen, is de overtreding ernstig en volledig verwijtbaar. DNB ziet geen aanleiding om het basisbedrag op basis van stap 2 (ernst en/of duur) dan wel stap 3 (mate van verwijtbaarheid) van het stappenplan te verlagen of verhogen.
56. Een verhoging van het boetebedrag op grond van stap 4 (recidive) van het stappenplan is niet aan de orde, nu geen sprake is van de omstandigheid dat tijdens het plegen van de overtreding nog geen vijf jaar zijn verlopen sinds het opleggen van een bestuurlijke boete aan Lewben voor eenzelfde overtreding.
57. De omzet van Lewben op peildatum 31 december 2021 bedroeg EUR [VERTROUWELIJK]. Op basis van stap 5 (omvang) van het stappenplan en omvangtabel I van bijlage 1 van het boetetoemingsbeleid past DNB in dit geval een boetepercentage van afgerond [VERTROUWELIJK] toe op het op basis van de stappen 1 tot en met 4 vastgestelde boetebedrag. Dit betekent dat het boetebedrag wordt verlaagd tot een bedrag van afgerond EUR [VERTROUWELIJK].
58. DNB ziet geen aanleiding voor een verdergaande matiging van het boetebedrag op basis van stap 6 (passendheidstoets) van het stappenplan. Immers, herstel van de overtreding door in 2021 en 2022 alsnog een audit over de jaren 2019 en 2020 te laten uitvoeren, is niet mogelijk. In dit kader verwijst DNB naar hetgeen zij onder randnummers 43 en 48 heeft beschreven.

59. Een verhoging van het boetebedrag op basis van stap 7 (voordeel als ondergrens) van het stappenplan is niet van toepassing, nu DNB geen door Lewben verkregen voordeel heeft kunnen vaststellen of een reële inschatting daarvan heeft kunnen maken.
60. Het boetebedrag dat op basis van de stappen 1 tot en met 7 van het stappenplan is vastgesteld, bedraagt derhalve EUR [VERTROUWELIJK]. DNB zal dit bedrag naar beneden afronden tot een bedrag van EUR [VERTROUWELIJK].
61. Lewben heeft gemotiveerd en met stukken onderbouwd een beroep gedaan op een beperkte draagkracht. Uit de in dit kader door Lewben overgelegde stukken blijkt dat Lewben per 31 december 2021 [VERTROUWELIJK] en per 31 december 2020 [VERTROUWELIJK]. Daarnaast blijkt dat het [VERTROUWELIJK] in 2021 EUR [VERTROUWELIJK] en in 2020 EUR [VERTROUWELIJK] bedroeg. Uit het *annual report* blijkt dat Lewben in 2021 EUR [VERTROUWELIJK] heeft. In 2020 had Lewben EUR [VERTROUWELIJK]. [VERTROUWELIJK]. Zo heeft Lewben per 31 december 2021 een [VERTROUWELIJK] van EUR [VERTROUWELIJK] en een [VERTROUWELIJK] van EUR [VERTROUWELIJK]. [VERTROUWELIJK].²⁰ [VERTROUWELIJK].²¹ Gelet op de negatieve draagkracht van Lewben, ziet DNB onder stap 8 van het boetetoemingsbeleid aanleiding om de boetehoogte te matigen. In overeenstemming met stap 8, onderdeel b, van het boetetoemingsbeleid matigt DNB de bestuurlijke boete tot een bedrag van EUR 10.000,-.
62. Gelet op het voorgaande legt DNB aan Lewben een bestuurlijke boete op van **EUR 10.000,-** voor overtreding van artikel 15, tweede lid, van de Wtt 2018 in combinatie met artikel 18, eerste lid, van het Btt 2018.

G. Betaling van de boete

63. De bestuurlijke boete dient betaald te worden binnen de in artikel 4:87, eerste lid, van de Awb voorgeschreven termijn van zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [VERTROUWELIJK] ten name van De Nederlandsche Bank N.V., onder vermelding van factuurnummer [VERTROUWELIJK]. De bestuurlijke boete wordt vermeerderd met de wettelijke rente (momenteel 2%), die wordt berekend vanaf de dag waarop, sinds de bekendmaking van dit besluit, zes weken zijn verstreken.

H. Openbaarmaking

64. Op grond van artikel 61, eerste lid, van de Wtt 2018 dient DNB een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete openbaar te maken, zodra het besluit onherroepelijk is geworden. Over een eventuele openbaarmaking wordt Lewben op een later moment afzonderlijk geïnformeerd.

²⁰ [VERTROUWELIJK].

²¹ [VERTROUWELIJK].

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

I. Bezwaar

65. Tegen dit besluit kan iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit bezwaar maken. Rechtspersonen en gemachtigden die over eHerkenning beschikken dienen een bezwaarschrift in via het Digitaal Loket Toezicht: www.dnb.nl/login/digitaal-loket-toezicht. Indien u niet over eHerkenning beschikt, kunt u een bezwaarschrift indienen via: www.dnb.nl/bezwaarmaken, of per post bij:

De Nederlandsche Bank N.V.
Divisie Juridische Zaken, afdeling Toezicht – Procedures & Privacy (TP&P)
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

66. Ingevolge artikel 52 van de Wtt 2018 wordt met het instellen van bezwaar en beroep de verplichting tot betaling opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op dat beroep is beslist. De schorsing van de verplichting tot betaling schorst niet de berekening van de wettelijke rente.

Hoogachtend,

[VERTROUWELIJK]
Directeur

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Bijlage 1   Wettelijk kader

Datum

19 januari 2023

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Artikel 15 van de Wtt 2018 bepaalt:

1. Een trustkantoor met zetel in Nederland beschikt over een onafhankelijke en effectieve compliancefunctie. De compliancefunctie is gericht op het controleren van de naleving door het trustkantoor van wettelijke voorschriften en interne regels van het trustkantoor zelf.
2. Een trustkantoor met zetel in Nederland draagt er zorg voor dat op onafhankelijke wijze een auditfunctie wordt uitgeoefend ten aanzien van zijn werkzaamheden. De auditfunctie controleert de naleving door een trustkantoor van de bij of krachtens deze wet, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet 1977 gestelde regels en de uitoefening van de compliancefunctie.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de uitoefening van de compliancefunctie en auditfunctie.

Artikel 18 van het Btt 2018 bepaalt:

1. De auditfunctie voert ten minste een maal per jaar een controle uit.
2. De auditfunctie beschikt over de nodige deskundigheid en toegang tot alle noodzakelijke informatie om haar taken onafhankelijk en effectief te kunnen uitoefenen.
3. Onze Minister kan bij ministeriele regeling nadere regels stellen met betrekking tot de uitvoering van de auditfunctie.